Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0221U101742

Державний реєстраційний номер: 0116U001570

Відкрита

Дата реєстрації: 25-01-2021

1. Етапи виконання

Номер етапу: 5

Назва етапу: Вивчення перспективних ліній в конкурсному сортовипробуванні та інших селекційних розсадниках.

Початок етапу: 01-2020

Закінчення етапу: 12-2020

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут землеробства" Національної академії аграрних наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00496834

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Телефон: 380445267250

Телефон: 380445260416

Телефон: 380445262327

E-mail: iznaan@ukr.net

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут землеробства НААН"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00496834

Адреса: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Підпорядкованість: Кабінет міністрів

Телефон: 380445267250

Телефон: 380445260416

Телефон: 380445262327

E-mail: iznaan@ukr.net

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 382.3 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Удосконалити методи розширення генофонду сої та створити і передати на державне сортовипробування скоростиглі і середньостиглі сорти з тривалістю періоду вегетації відповідно 100-107 і 120-127 днів, урожайністю насіння - 2,7-2,8 т/га і 2,9-3,1 т/га, вмістом протеїну в насінні - 40-41 і 41-42%, вмістом жиру - 19-21 і 18-20%.

Назва роботи (англ)

To improve methods of extension soybean gene pool and develop and pass to the state variety trials early ripening and middle ripening varieties with duration vegetation period under 100-107 and 120-127 days accordingly, yield seeds - 2.7-2.8 t/ha and 2.9-3.1 t/ha, protein content in seeds - 40-41 and 41-42%, fat content - 19-21 and 18 - 20%.

Реферат (укр)

Об'єкт досліджень: селекція і насінництво скоростиглих і середньостиглих сортів сої. Мета роботи: вивчення перспективних ліній в конкурсному сортовипробуванні та інших розсадниках, та оцінка попередньо відібраного селекційного матеріалу. Методи досліджень: польові та лабораторні, виробниче випробування, статистичний аналіз. Основні результати досліджень: нові сорти сої скоростиглий, та середньостиглий, передані на ДСВ у 2017 році, на 2020 рік занесені до "Державного реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні" і рекомендовані до вирощування у зоні Полісся і Лісостепу. За результатами державного випробування за врожайністю насіння сорт скоростиглий сорт Жаклін (до 3,11 т/га) і тривалістю періоду вегетації (91-109 діб), середньостиглий сорт Перепілочка відповідно урожайність до 3,54 т/га, та тривалість періоду вегетації до 116 днів достовірно перевищували умовний стандарт у своїй групі. Шляхом гібридизації з використанням кращих сортів та селекційних номерів, залученням фасційованих, з густим опушенням рослини, а також, з багатоквіткових форм створений новий селекційний матеріал, що вивчався у селекційних розсадниках всіх рівнів. В конкурсному сортовипробуванні 2020 року серед ультраскоростиглих номерів (90-105 діб) виділено кращі перспективні селекційні номери 213-15, 289-15, і 427-15 з урожайністю насіння від 2,34 до 3,04 т/га. Кращі середньостиглі номери (116-117 діб 188-17 і 725-17 з урожайністю 2,68-2,99 т/га. Серед середньостиглих номерів (118-131 доба) виділились номери 110-18 і 680-18, урожайність яких о відповідно 3-13 і 2,97 т/га. В середньому за роки випробування 2016-2020 роки серед ультраскоростиглих номерів виділились номери 156-15 і 2,13-15 з урожайністю 2,67-2,71 т/га, скоростиглих - 120-14 і 441-15 з урожайністю 2,79 і 2,72 т/га, а також кращі середньостиглі номери 238-18 в середньому за чотири роки випробувань урожайність склала 3,12 т/га і 680-18 за три роки випробувань - 3,34 т/га.

Реферат (англ)

Object of research: selection and seed production of early and mid-ripening soybean varieties. The purpose of the work: to study perspective lines in competitive variety testing and other nurseries, and to evaluate pre-selected breeding material. Research methods: field and laboratory, production testing, statistical analysis. Main results of the research:new early maturing and mid-maturing soybean varieties transferred to the SVV in 2017 are entered in the "State Register of Plant Varieties Suitable for Distribution in Ukraine" for 2020 and are recommended for cultivation in the Polesie and Forest-Steppe zones. According to the results of the state test on the seed yield, the early ripening variety Jacqueline (up to 3.11 t / ha) and the duration of the growing season (91-109 days), the mid-season variety Perepelochka, respectively, the yield up to 3.54 t / ha, and the duration of the growing season up to 116 days significantly exceeded the conventional standard in their group. By hybridization using the best varieties and breeding numbers, attracting fasciated plants with dense pubescence of the plant, as well as from multi-flowered forms, a new breeding material was created, which was studied in breeding nurseries of all levels. the best promising breeding numbers are 213-15, 289-15, and 427-15 with a seed yield from 2.34 to 3.04 t / ha. The best mid-season numbers (116-117 days 188-17 and 725-17 with a yield of 2.68-2.99 t / ha. Among mid-season numbers (118-131 days), numbers 110-18 and 680-18 stand out, the yield of which in respectively 3-13 and 2.97 t / ha.On average, over the years of testing 2016-2020, numbers 156-15 and 2.13-

15 stood out among the ultra-ripening numbers with a yield of 2.67-2.71 t / ha, early ripening - 120-14 and 441-15 with a yield of 2.79 and 2.72 t / ha, as well as the best mid-season numbers 238-18, on average over four years of testing, the yield was 3.12 t / ha and 680-18 for three years of testing - 3.34 t / ha.

Індекс УДК: 633.31/.37; 635.65, 633.34:631.527:631.53.01

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.35.31

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Звіт остаточний про науково-дослідну роботу за етапом 2020 р. "Вивчення перспективних ліній в конкурсному сортовипробуванні та інших селекційних розсадниках".

Назва продукції (англ): The final report on research work at the stage of 2020. "Study of promising lines in competitive varietal testing and other breeding nurseries".

Очікувані результати: Сорти рослин

Галузь застосування: АПК; Сільськогосподарське виробництво, в т.ч. рослинництво і насінництво, наукові установи

Опис продукції (укр): У звіті наведено мету, умови і методи проведення досліджень, обсяги селекційних робіт, теоретичне узагальнення та результати експериментальних досліджень за етапом 2020 року. Виділено ряд номерів за поєднанням оптимального періоду вегетації та врожайності, а також стійкості до вилягання та розтріскування: - 3,21-4,06 т/га - при тривалості періоду вегетації 115 -121-діб, ряд ультраскоростиглих номерів з тривалістю періоду вегетації 93-97 днів та урожайністю - 2,87- 3,02 т/га.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Економічні переваги обумовлені зменшенням собівартості створення нових сортів за рахунок прискорення і покращення результативності селекційної роботи.

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.202012.2020

Виробник продукції: ННЦ "ІЗ НААН"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 2

Назва продукції (укр): Перспективні лінії сої з ознаками середньостиглості і скоростиглості та високої продуктивності.

Назва продукції (англ): Perspective lines soybean with signs of severity and precocity and high performance.

Очікувані результати: Сорти рослин

Галузь застосування: АПК; Сільськогосподарське виробництво, в т.ч. рослинництво і насінництво, наукові установи

Опис продукції (укр): В середньому за роки випробування 2016-2020 роки серед ультраскоростиглих номерів виділились номери 156-15 і 2,13-15 з урожайністю 2,67-2,71 т/га, скоростиглих - 120-14 і 441-15 з урожайністю 2,79 і 2,72 т/га, а також кращі середньостиглі номери 238-18 в середньому за чотири роки випробувань урожайність склала 3,12 т/га і 680-18 за три роки випробувань - 3,34 т/га. В конкурсному сортовипробуванні 2020 року серед ультраскоростиглих номерів (90-105 днів) виділено кращі перспективні селекційні номери 213-15, 289-15, і 427-15 з урожайністю насіння від 2,34 до 3,04 т/га. Кращі середньостиглі номери (116-117 днів 188-17 і 725-17 з урожайністю 2,68-2,99 т/га. Серед середньостиглих номерів (118-131 день) виділились номери 110-18 і 680-18, урожайність яких о відповідно 3,13 і 2,97 т/га.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Кращі скоростиглі лінії сої перевищили аналоги за окремими показниками: за врожайністю серед скоростиглих номерів перевищують стандарт Вільшанка на 0,5-1,0 т/га, з періодом вегетації до 105

діб

Стадія завершеності НТП: Дослідний зразок

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.202012.2020

Виробник продукції: ННЦ "ІЗ НААН"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 3

Назва продукції (укр): Удосконалені методи оцінки вихідного матеріалу та збагачення генетичного різноманіття зернобобових культур (люпин білий, соя, квасоля)

Назва продукції (англ): Improved methods for evaluating the source material and enriching the genetic diversity of legumes (white lupine, soybeans, beans)

Очікувані результати: Методичні документи

Галузь застосування: АПК; Сільськогосподарське виробництво, в т.ч. рослинництво і насінництво, наукові установи

Опис продукції (укр): На основі результатів наукових досліджень та практики викладені удосконалені методи оцінки методи оцінки селекційного матеріалу, проведена оцінка вихідногого матеріалу сої та розширення генофонду сої шляхом підбору пар для схрещування з використанням кластерного аналізу. Як матеріал були використані колекційні зразки – 113 сортів та номерів з різних країн світу і селекційні сорти та лінії, а також 38 гібридних комбінацій першого покоління, та 17 комбінацій потомків F2, які створені в ННЦ «Інститут землеробства НААН». Удосконалені методи дободу селекційного матеріалу квасолі з використанням моделі сорту. Були використані гібриди F1 та популяції F2-F6.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Науково-практичні рекомендації пришвидчать науково-дослідну роботу по сої і квасолі.

Стадія завершеності НТП: Конструкторська та технологічна документація

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.202012.2020

Виробник продукції: ННЦ "ІЗ НААН"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 56

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Заборонено

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Тимошенко Олександр Олексійович

Шемет Галина Генадіївна

Шостак Наталія Олександрівна

Керівник організації:

Камінський Віктор Францевич (д. с.-г. н., акад.)

Керівники роботи:

Щербина Олена Зіновіївна

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.